

यस्य पौरुषमश्नति मित्रस्वजनबान्धवाः । अमरा इव शक्रस्य R. 5, 2, 36. यद्दति यदश्नति तदेव धनिनो धनम् Hir. I, 139. 160. — caus. अशयति *essen lassen, speisen, füttern* P. 1, 3, 87, Sch. आशिशत् 1, 59, Sch. mit dem acc. der Person M. 3, 83. 94. 219. 220. part. अशित 1) *gespeist, gefüttert, gesättigt, satt*: उताशितमुप गच्छति मृत्युर्वः RV. 10, 117, 1. तदाशितयि यससा Kāṭy. Çr. 4, 6, 12. अथ दीर्घस्य कालस्य भविष्यान्वहनाशिता R. 5, 8, 2. अत्यर्थमाशिताः 60, 11. गावो यत्राशिताः (*geweidet haben*) पुरा AK. 2, 9, 59. H. 984. अशित *satt* P. 6, 1, 207 (nach dem Sch. mit आ zusammenges.; vgl. BHATT. 7, 38: पत्नानानलमाशिताः, wo beide Scholl. die praep. annehmen). H. 426. अनाशित R. 5, 17, 34. 24, 31. — 2) *zu essen dargereicht*: कृतमाशितं पापितम् Bṛh. Âr. Up. 4, 1, 2. अशित आदनः P. 6, 1, 207, Sch. अशितं देवदत्तेन ebend. — 3) *n. Speise*: कृषन्तिपाल् अशितं कृणोति RV. 10, 117, 7. अदतिर्वहूर्त्तमानमाशितम् 37, 11. — desid. अशिशिषति P. 6, 1, 2, Sch. *essen wollen* Çat. Br. 3, 1, 2, 1. Kūāṇḍ. Up. 3, 17, 1. partic. Çat. Br. 10, 4, 1, 18. — intens. अशाशयेत Pat. zu P. 3, 1, 22. — अति *Jmd* (acc.) *im Essen übergehen, früher als ein Anderer essen*: देवानत्यश्नति Çat. Br. 1, 1, 1, 9. 41, 1, 2, 1. med.: अहं पतीनातिशये नात्यश्ने नातिभूये MBh. 3, 14686.

— आ vgl. u. d. simpl. im caus.

— उप *essen, verzehren*: यज्ञभागानहं सर्वानुपाशामि Dev. 5, 61. Uebertr. *kosten, genießen*: स्वर्गलोकमुपाश्रीयाम् Viçv. 12, 6. स पालं तदुपाश्रति MBh. 3, 12614. Vgl. 1. अण् mit उप.

— समुप *kosten, genießen*: कस्यस्तत्समुपाश्रति मुकृत्म् MBh. 3, 12621.

— निम् *ausessen*: अतिरशितां कुम्भीम् Çat. Br. 2, 5, 3, 16. 17.

— परि *essen*: पर्यश्नति MBh. 3, 13354.

— प्र *essen, verzehren, zu sich nehmen*: प्राशनं कृत्या कुर्वीषे RV. 1, 170, 5. 3, 21, 2. अग्नेष्टास्येन प्राश्रामि VS. 2, 11. AV. 1, 7, 2. 8, 7, 25. 14, 3, 26. तदगः प्राशियति Çat. Br. 1, 7, 4, 6. 2, 5, 2, 16. 6, 2, 48. 4, 6, 9, 5. u. s. w. प्राश्रीयत् R. 3, 63, 27. प्राशन् MBh. 3, 10416. BHATT. 17, 3. प्राशुः 1, 13. प्राशीत् 13, 29. प्राशियामि R. 3, 63, 25. प्राश्य Çat. Br. 14, 9, 4, 18 (= Bṛh. Âr. Up. 6, 4, 19). M. 3, 103. 11, 149. 150. 154. Jāṇ. 1, 20. 3, 277. R. 1, 13, 25. 3, 9. MBh. 3, 2914. प्राश्रती AV. 6, 133, 2. प्राशित Çat. Br. 1, 8, 1, 13, 25. 3, 9. MBh. 3, 2914. प्राश्रती AV. 6, 133, 2. प्राशित Çat. Br. 1, 8, 1, 39. M. 2, 62. 3, 73. 71. MBh. 3, 14477. प्राश 2. sg. imperat. R. 3, 63, 18. (statt प्राश्यति R. 1, 13, 41 ist प्रास्यति zu lesen, wie auch SCHL. übersetzt). med.: न प्राश्रतीदकमपि MBh. in BENF. Chr. 47, 39. übertr. *sich mit einem Weibe* (instr.) *vergnügen*: यत्तिण्या नैत्यकं तत्र प्राश्रति पुरुषः शुचिः MBh. 3, 8083. — caus. *essen lassen, zu essen geben, speisen*: यवं प्राशयेत् Âçv. Gṛh. 1, 13. अथ दधि मधु घृतं सेनीयान्तर्हितेन ज्ञातव्येण प्राशयति Bṛh. Âr. Up. 6, 4, 25. पिण्डेस्तान् — गो विप्रमन्नमग्निं वा प्राशयेत् M. 3, 260. मन्त्रयूतं चरुं रात्रौ प्राशयत् KATH'S. 9, 10. pass. *gespeist werden*: प्राशयतामयम् R. 3, 18, 31.

— वि *auffessen*: अन्ना यदिन्द्रिः प्रथमा व्यशं RV. 3, 26, 8. पादमिन्द्रो व्याश्रात् AV. 2, 27, 4. med.: देवा मधोव्यश्नते RV. 9, 31, 3. part. SV. I, 6, 2, 2, 2 (in einer vermuthlich verdorbenen Stelle).

— सम् *essen, verzehren*: नक्तं चावं सप्तश्रीयत् M. 6, 13. 11, 218. Uebertr. *kosten, genießen*: यत्रा पलं समश्नति MBh. 3, 13352.

अणकुम्भी (von अण? + कुम्भ) f. N. einer Wasserpflanze, *Pistia Stratiotes* Lin. (पानीपट्टुन), RATNAM. im ÇKDr.

अणत्रु (3. अ + शत्रु) 1) adj. a) *der keinen* (ebenbürtigen) *Gegner hat, dem Niemand trotzt*: अणत्रुर्निन्नानुषा मुनादमि RV. 1, 102, 8. 10, 28, 6. 133, 2. — b) *nicht trotzend, wehrlos*: अणत्रुर्विः समजाति वेदः RV. 5, 2, 12. — 2) m. *Monā* ÇABDĀK. im ÇKDr. — 3) n. *Feindlosigkeit*: अणत्रुञ्चे (अभये नः कृणोतु AV. 6, 40, 2.

अणन् m. *Schleuderstein, Stein, Fels*: तपुषाश्रेव विध्यः V. 2, 30, 4. अर्द्धतमपिदितान्यश्ना 4, 28, 5. 10, 68, 8. vielleicht *Wolke*: दश प्राक्सानु वि तिरत्यश्नेः 10, 27, 15. — Vgl. 2. अण् und 2. 3. अणन्; diese Wörter so wie अशनि, अश्रु und आशु scheinen eines und desselben Ursprungs zu sein. Der allen zu Grunde liegende Begriff ist der der raschen Bewegung, also wohl von 1. अण्.

1. अशन (von 1. अण्) adj. *erreichend, hinüberreichend* Nir. 4, 26. 3, 26 (an beiden Orten für Etymologien gebildet).

2. अशन (von 2. अण्) 1) n. a) *das Essen, Speisen* H. 423. मामि मामि वो ऽशनम् Çat. Br. 2, 4, 2, 2. Kāṭy. Çr. 12, 4, 5. M. 7, 220. 11, 180. Jāṇ. 3, 123. PĀṆKĀT. I, 8. अशनानशनम् Çat. Br. 1, 1, 1, 7. घृताशन Jāṇ. 3, 275. मोसाशन PĀṆKĀT. 232, 4. Citat beim Sch. zu Çr. 12, 20, 9. प्राणधारणामात्रमशनक्रियां कुर्मः PĀṆKĀT. 236, 22. — b) *Essen, Speise* THUR. 3, 3, 355. H. 395 (nach dem Sch. auch m) विप्रे यो मा पिशाचा अशने दृन्म AV. 5, 29, 6. यस्मा अशनमाहुरिष्यत्स्यात् Çat. Br. 1, 3, 1, 10. 11. 6, 3, 2, 5. 12. 7, 2, 5. u. s. w. Bṛh. Âr. Up. 1, 4, 46. Nir. 6, 9. M. 2, 54. 55. 3, 59. 4, 29. Jāṇ. 1, 82. 3, 16. R. 2, 61, 5. Suçr. 1, 241, 10. 246, 2. 3. 2, 79, 7. BHART. 3, 55. 92. ÇĀNTIC. 2, 20. PĀṆKĀT. 192, 12. KATH'S. 14, 39. पलमूलेः कृताशनाः R. 2, 43, 8. मोसाशनं (*Fleischspeise*) च नाश्रीयुः M. 5, 73. यशशिष्टाशनम् 3, 118. पलमूलाशनेः 3, 54. Ueberaus häufig mit der Speise selbst zu einem adj. comp. verbunden: मूलफलाशन *Wurzeln und Früchte zur Speise habend, sich davon während* M. 6, 25. 17. 31. 11, 236. AR. 3, 15. Hip. 4, 2. Viçv. 1, 8. 7. 2. R. 3, 1, 15. 4, 16, 28. 37, 28. H. 7. यदशन neben यदन्न R. 2, 103, 30. f. या M. 10, 35. N. 13, 30. R. 3, 52, 41. In dieser Verbindung könnte अशन auch als adj. gefasst werden. — 2) f. णा = अशनाया Kūāṇḍ. Up. 6, 8, 3. — Vgl. अद्यशन, अशन, पिशाशन, कृतशन u. s. w.

3. अशन = असन m. N. eines Baumes, *Terminalia tomentosa* W. u. A., RĀJAM. zu AK. 2, 4, 2, 24 im ÇKDr. Suçr. 2, 72, 15.

अशनकृत् (2. अशन + कृत्) adj. *Speise bereitend* AV. 9, 6, 13.

अशनपति (2. अशन + पति) m. *Speiseherr* Çat. Br. 6, 6, 4, 7 (voc.

अशनपर्णी f. N. einer Pflanze (s. असनपर्णी) ÇABDĀK. im ÇKDr. Auch शनप० und सनप०.

अशनवत् (von 2. अशन) adj. *speisereich* Nir. 10, 12, 13.

अशनाय् (von 2. अशन), अशनायति *nach Speise verlangen, hungrig sein* P. 7, 4, 34. Vop. 21, 5. यावदे पुरुषस्य स्वं भवति नैव तावदशनायति Çat. Br. 5, 3, 5, 12. अशनायामः Kūāṇḍ. Up. 1, 12, 2. part. अशनायित *hungrig* AK. 3, 1, 20. H. 392.

अशनार्थ and अशनार्था (von अशनाय्) f. *Hunger* AK. 2, 9, 54. H. 393. अनादा अशनाया निवर्तते पानातिपासा Çat. Br. 10, 2, 6, 19. 7, 2, 2, 21. 9, 2, 3, 8. 10, 6, 5, 1. 4 (= Bṛh. Âr. Up. 1, 2, 1. 4). 11, 3, 7. 7, 3, 3. 12, 2, 3, 12. 14, 6, 4, 1 (= Bṛh. Âr. Up. 3, 3, 1). Ait. Br. 2, 2, 7, 15. Ait. Up. 2, 1, 5. यत्रैतत्पुरुषो ऽशिशिषति नामाप ह्य तदशितं नयते तद्यथा गोनायो ऽशनायः पुरुषनाय इत्येवं तदप्यश्नते ऽशनार्थे (spiel. Etym.) Kūāṇḍ. Up. 6, 8, 3.